INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tvorba mezinárodního vědeckého týmu a zapojování do vědeckých sítí v oblasti nanotechnologií a nekonvenčního tváření materiálu.

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

Legislativní rámec řešení mezinárodních projektů VaV, praktické zkušenosti z mezinárodních projektových kooperací

Miroslav Krtička

Cíl presentace

Poskytnout orientaci a přehled základních legislativních omezení a nezbytných vazeb v mezinárodních projektech V & V s důrazem na oblast výzkumu v oblasti nanotechnologií

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

Sedmý rámcový program (7.RP) (příp. FP7)

- Úvod do 7.RP
- Závazné dokumenty 7.RP
- Smluvní vztahy v 7. RP
  - Realizační smlouvy
- IPR – duševní vlastnictví a úprava vztahů v projektech V & V

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP

Cíle: posílení výzkumu, vzdělávání a inovačního hnutí

Není novým projektovým schématem – navazuje na minulé.

- pracuje s vyšším rozpočtem;
- má užší témata prioritních oblastí
- investuje do „znalostních regionů“
- řízeno „Evropskou radou pro výzkum“

Sedmý rámcový program (7.RP) (příp. FP7)

- Úvod do 7.RP
- Závazné dokumenty 7.RP
- Smluvní vztahy v 7. RP
  - Realizační smlouvy
- IPR – duševní vlastnictví a úprava vztahů v projektech V & V

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP

- Platný princip sdružování kvalitních partnerů
- Přeshraniční efekty
- Evropská přidaná hodnota
- Otevřená koordinace konsorcií

Oproti předchozím drobné změny v nomenklatuře

knowledge / foreground

pre-existing know-how / background

V principu podobné, vyšší důraz na řešení otázek kolem IPR

7.RP - struktura

1. Spolupráce – Cooperation
2. Myšlenky – Ideas
3. Lidé – People
4. Kapacity – Capacities
5. JRC
6. Euratom

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP – závazné dokumenty

- Rozhodnut í EP a Rady 1982/2006/EC o 7.RP – (Decision No. 1982/2006/EC)
- Nařízení 1906/2006 – Pravidla účasti (Evropská společenství) – (Rules for Participation)
- Nařízení 1908/2006 - Pravidla účasti (Euratom) – (Rules for Participation)

7.RP – smlouvy v přípravě a realizaci

1. Grantová dohoda – Grant Agreement (GA)

- uzavírá se vždy
- mezi účastníky projektu a Evropskou komisí

2. Konsorciální smlouva – Consortium Agreement (CA)

- uzavírá se ve většině případů
- mezi účastníky projektu (příjemci) navzájem
- musí být v souladu s GA!
- většinou je nepsaným pravidlem – i při hodnocení

7.RP – časové relace smluvních řešení

Před zahájením projektu

I. **Smlouva o utajení** (Confidentiality Agreement)

II. **O spolupráci a porozumění** (Memorandum of Understanding)

III. **O společném postupu (vzájemné kooperaci** - Letter of Intent)

Všechny tyto dokumenty řeší otázky důvěrnosti a často otázky duševního vlastnictví (IPR)

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP – Smlouva o utajení (Confidentiality Agreement)

CÍL: Zajistit, aby informace poskytnuty jednou stranou této smlouvy druhé smluvní straně, např. v souvislosti s (plánovanou) realizací projektu, nebyly třetím osobám vyzrazeny.

Obsah – obvyklý:

- Označení smluvních stran
- Důvody smluvního vztahu
- Definice
- Seznam zpřístupněných informací
- Stanovení limitů mlčenlivosti
- Využití zpřístupněných informací
- Osoby, kterým budou informace zpřístupněny
- Nezrušitelná práva ke vloženému IPR – není převáděno na další partnery (práva nakládat s licencemi apod.)
- Jurisdikce a sankční ujednání
- Povinnost mlčenlivosti

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP – Prohlášení o společném zájmu/postupu (Letter of Intent)

CÍL: Deklarovat ochotu partnerů spolupracovat – ke zveřejnění i pro další strany / oficiální místa

Obsah – obvykle volnější struktura:

- partneři
- závazek mlčenlivosti
- závazek společného úsilí k danému cíli
- obvyklé i vzory k využití („ má obsahovat nejméně následující sentence …“)

7.RP – O společním postupu a porozumění (Memorandum of Understanding)

CÍL: Deklarace společné vůle ke spolupráci (Podobné jako „letter of intent“)

Obsah – obvykle volnější struktura – oproti Letter of Intent detailnější popis zásadních bodů:

- závazky mlčenlivosti
- jurisdikce
- finanční sankce
- návrh společného postupu v přípravě – k jednání s oficiálním orgánem (Komisí)
- podklad k uzavření konsorciální smlouvy / dohody s poskytovatelem
- obvyklé i vzory k využití („ má obsahovat nejméně následující sentence …“ EICTA, IPCA)

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP – před-realizační/realizační (grant-agreement)

CÍL: Jasný a definovaný vztahový dokument pro smluvní vztah s poskytovatelem (komisí)

Obsah:

- závazný hlavní text
- povinné přílohy dle vzorů (Annex)
  - Vzorové dokumenty

Odpovídá druhu výzvy

- Spolupráce; Myšlenky; Lidé

7.RP – před-realizační/realizační (grant-agreement)

Povinné přílohy (Annex)**:**

I. Popis práce
II. Všeobecné podmínky
III. Zvláštní podmínky
IV. Kooperační dohoda s dalšími řešiteli
V. Žádost o přistoupení dalších partnerů
VI. Finanční výkaz
VII. „terms of reference“
VIII. Prioritní je dle čl. 7 (zvláštní ustanovení) GA -> III. -> II. -> I.

7.RP – před-realizační/realizační (grant-agreement)

Možné změny:

- Lze na žádost obou stran (konsorcium / komise)
- Za konsorcium jedná koordinátor
- Lhůta 45 dní na schválení/odmítnutí žádosti o změnu GA (není-li odpovězeno do lhůty, považuje se za zamítnuté – s vyjímkou přistoupení nového příjemce – v tomto speciálním případě po uplynutí schváleno)

7.RP – **realizační** (grant-agreement)

Ukončení účasti příjemce v konsorciu:

- Komise může ukončit účast příjemce
- Závazná pravidla pro navrácení částky poskytnuté tomuto příjemci

Ukončení celé dohody:

- Závažné důvody – neplnění, nepřistoupení profilového partnera, ohrožení dosažení výsledků, zpochybnění možnosti využití získaných znalostí
  - Obvykle musí konsorcium vrátit finanční příspěvek snížený o uznatelné náklady, které vznikly do doby ukončení projektu (to neplatí pokud nepřistoupí ke GA subjekty, které měly přistoupit)

7.RP – před-realizační/realizační (consortium - agreement)

CÍL: Definované vztahy mezi spolupříjemci

Obsah:

- neexistuje závazný vzor – k disposici několik modelových smluv
  - DESCA – realizace universitní sférou; dvě verze (www.desca-fp7.eu)
  - IMG4 – směřováno spíše do kooperací s podniky (aeronautics), ale použitelné i šířeji, bez alternativ
  - IPCA (EICTA) – spíše pro průmyslové kooperace, nabízí alternativy, koncentrace na komerční využití
  - EUCAR – podpora komerčního šíření výsledků, alternativy i v přístupových právech

7.RP – před-realizační/realizační (consortium - agreement)

Komise nestanovuje náležitosti ani strukturu CA, definuje však požadavek na uzavření tohoto dokumentu (např. řešení disposic k IPR; stanovení osoby koordinátora; změnová řízení uvnitř konsorcia …)

7.RP – **realizační** (supplementary - agreement)

CÍL: Definovat vztahy mezi příjemcem a výzkumným pracovníkem (oblast „Myšlenky“)

Obsah:

- Vlastníkem nových znalostí vytvořených výzkumným pracovníkem se stává příjemce – SA řeší pak možný převod vlastnických práv k novým znalostem, přístupová práva a jiné
- Může upravovat doložky důvěrnosti, způsob a rozsah spolupráce smluvních stran při volbě vhodných prostředků ochrany nových znalostí, odměnu výzkumného pracovníka …

7.RP – PROBLEMATIKA OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Závazná terminologie (v pravidlech účasti – Annex II.GA):

- účastník (participant)
- konsorcium (consortium)
- koordinátor (co-ordinator)
- třetí strana (third-party)
- právní subjekt (legal entity)
- využití (use)
- stávající znalosti (background)
- nové poznatky, znalosti (foreground)
- přístupová práva (access rights)
- ochrana (protection)
- šíření (dissemination)

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP – PROBLEMATIKA OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Z definice – „**licence a jiná práva** k novým a stávajícím znalostem vlastněným jiným účastníkem projektu - opravňují účastníka projektu užívat tyto nové a stávající znalosti vlastněné jiným účastníkem projektu“

Rozsah upraven tzv. přístupovými právy – rozsah nezbytný k realizaci projektu, využití svých znalostí v rámci projektu. Lze řešit např.

- Negative list – účastník má přístup ke všemu krom vyjmenovaných
- Positive list – účastník má přístup právě k daným znalostem

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP – PROBLEMATIKA OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Licence – oprávnění poskytnuté majitelem nabyvateli v daném rozsahu, s regionálním omezením a časovým omezením …

Sub-licence –

Poskytování přístupových práv obvykle neumožňuje spolupříjemci automatické poskytování sub-licencí; je třeba výslovně uplatnit.

Obvyklá ustanovení uvnitř konsorcií – „rozumné a spravedlivé podmínky“; „potřebné a nezbytné k rozvinutí existující znalosti daného účastníka“ - časová omezení po dobu projektu, do 1 roku po uplynutí…

Výlučná vs. Nevýlučná licence

Možná dohoda o vzdání se svých přístupových práv, aby majitel nových poznatků mohl poskytnout výlučnou licenci třetím subjektům

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP – PROBLEMATIKA OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Námitky k poskytování přístupových práv a výlučné licence subjektu mimo EU může uplatnit Komise, nikoli účastníci projektu.

- ohrožení konkurenceschopnosti EU
- nesoulad se zásadami (etické normy)
- ohrožení bezpečnostních zájmů EU

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP – PROBLEMATIKA OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Každý příjemce/účastník je vlastníkem nových znalostí, které vytvoří -> Smlouvy se zaměstnanci a dalšími osobami podílejícími se na realizaci projektu (IPR) v souladu s národní legislativou

- Spoluvlastnictví nových znalostí nastává, když:
  - Nové znalosti byly nabyty společně účastníky – typicky v kooperativních projektech;
  - Jde o výzkum ve prospěch specifických skupin (**standardní režim -** tj. platí, pokud nebylo ujednáno jinak)
- Účastníci smluvně řeší své podíly a způsob výkonu svých práv v oblasti IPR !
  - Pokud nikoli, pak každý ze spoluvlastníků může udělit nevýlučnou (non-exclusive) licenci třetím stranám, bez práva sublicencovat, za splnění dalších podmínek (oznámení a finanční kompenzace) – značný prostor pro sporná poskytnutí!

7.RP – PROBLEMATIKA OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Převod vlastnictví

- povinnost oznámit dalším účastníkům projektu (mohou vznést námitky, pokud budou ohrožena jejich přístupová práva)
- převod vlastnictví předem specifikovaným třetím stranám (dohodnuto předem-není třeba schvalovat)
- Námitky Komise při převodu mimo EU -(konkurenceschopnost, bezpečnost, etika)

Pokud účastník **nezamýšlí získat ochranu pro nové znalosti**, měl by:

- převést práva na jiného účastníka
- převést na třetí stranu
- oznámit tuto skutečnost v předstihu Komisi – ta může převzít a zajistit ochranu

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP – PROBLEMATIKA OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Šíření informací

- publikování
- konference
- výstavy, workshopy, …
- příp. i reportování – specifické!

Existuje-li podezření z možnosti úniku při presentačních činnostech, je třeba oddálit šíření informací (preferováno využití licence …)

7.RP – PROBLEMATIKA OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Využití výsledků:

- **přímé (samotnými účastníky projektu k získání nových znalostí)**
- **nepřímé (k využití třetími stranami – na základě zvláštních smluv – licenční vztahy)**
  - **Výlučné**
  - **Nevýlučné**
- **nesmí být omezena tvorba nových znalostí (chránit výstupy dříve než budou zveřejněny!)**
- **nesmí být v rozporu s jejich využitím (cílové zájmy)**
- **v reportu je třeba vkládat plán využívání a šíření znalostí**

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP – závazné dokumenty

- Rozhodnut í EP a Rady 1982/2006/EC o 7.RP – (Decision No. 1982/2006/EC)
  - Šíření nabytých znalostí a jejich transfer je přidanou hodnotou evropského výzkumu
  - Šíření znalostí by mělo být integrálním úkolem ve všech oblastech evropského výzkumu s výjimkou omezení týkajících se povinností zachovávat mlčenlivost (confidentiality obligations)
- Nařízení 1906/2006 – Pravidla účasti (Evropská společenství) – (Rules for Participation)
  - Pravidla účasti si dávají za cíl napomoci šíření a využívání IPR, která jsou výsledkem činností účastníků projektů 7.RP
  - Kapitola III – šíření, využívání znalostí a přístupová práva
  - Pravidla týkající se nových znalostí – vlastnictví, společné vlastnictví, převod, ochrana, zveřejnění, využívání, šíření, přístupová práva; stávajících znalostí – zejména přístupová práva
- Nařízení 1908/2006 - Pravidla účasti (Euratom) – (Rules for Participation)

7.RP – IPR v dokumentech

Smlouvy (GA)

Annex I. – Popis práce

- Výsledek projektu bude přesahovat sou časný stav techniky
- Otázky důvěrných (utajovaných) informací – confidentiality
- Spoluvlastnictv í výsledků projektu
- Ochrana výsledků
- Využití a šíření
- Práva třetích subjektů

Annex II. – Všeobecné podmínky

- Definice – stávající znalosti, nové znalosti, přístupová práva, šíření, využívaní
- Část C – IPR
  - vlastnictví, převod, ochrana, využívání a šíření nových znalostí
  - přístupová práva, stávající znalosti, principy, přístupová práva pro provádění a přístupová práva pro využívání

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

7.RP – IPR v dokumentech - pokračování

Specifické dohody:

- positive list
- negative list
- sideground (informace paralelně získané, bez vazby na projektové práce)
- a priori vzdání se práv k nesouhlasu s převodem na třetí stranu (DESCA)
- povinnost informovat a kompenzovat další partnery (spoluvlastníky)
- volné využití pro vlastní účely, jinak kompenzace spoluúčastníkům v případě licencování třetím stranám
- seznam uživatelů předem
- volná disposice k sublicencím (regionálně / tématicky / obecně)

7. RP – užitečné odkazy, zdroje

- Právní základ 7.RP

http://cordis.europa.eu/fp7/find-doc_en.htm l/legal-basis

- Vzorové konsorciální smlouvy

http://www. ipr-helpdesk.org/Consortium_agreement-FP7.html

- Duševní vlastnictví v 7.RP – Guide to IPR

ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/doc s/ipr_en.pdf

- Dotazy – IPRs v 7.RP

http://www. ipr-helpdesk.org/Helpline.html

(www.tc.cz – kontaktní místo pro 7. RP)

Děkuji za pozornost.

CZ.1.07/2.3.00/20.0038

Název kurzu: **Legislativní rámec řešení mezinárodních projektů VaV**

Autor: Miroslav Krtička

Spoluautoři: Josef Hassmann

Tento kurz vznikl v rámci projektu:

Zkrácený název projektu: *„Nanotým VŠB-TU Ostrava“*
Číslo: *CZ.1.07/2.3.00/20.0038*
Realizace: *Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava*
Partner projektu: *COMTES FHT, Plzeň*

© Miroslav Krtička
© Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

Tyto studijní materiály vznikly za finanční podpory Evropského sociálního fondu a rozpočtu České republiky v rámci projektu OP VK CZ.1.07/2.3.00/20.0038 „Tvorba mezinárodního vědeckého týmu a zapojování do vědeckých sítí v oblasti nanotechnologií a nekonvenčního tváření“.

CZ.1.07/2.3.00/20.0038